

OBSAH

1	Predhovor	13
	Zoznam použitých skratiek	15
2	Úvod	17
2.1	Biologický polymorfizmus	17
2.2	Imunogenetika transplantácie tkanív a orgánov	19
2.3	Charakteristika hlavného histokompatibilného komplexu	21
2.4	Hlavný histokompatibilný komplex u človeka – história objavu a vývoj poznatkov	23
3	Genetická determinácia antigénov HLA komplexu, ich biochemická štruktúra a distribúcia	25
3.1.	Antigény prvej triedy HLA komplexu	26
3.2	Antigény druhej triedy HLA komplexu	32
3.3	Komplexnosť a polymorfnosť HLA systému. Vázbová nerovnováha	38
3.4.	Iné gény nachádzajúce sa v genetickej oblasti HLA komplexu	40
4	Hlavný histokompatibilný komplex iných živočíšnych druhov	43
4.1	Hlavný histokompatibilný komplex myší	43
4.2	Hlavný histokompatibilný komplex ostatných živočíšnych druhov	48
5	Sérologicky určované antigény HLA komplexu	50
5.1	Anti-HLA protilátky	50
5.2	Polymorfizmus HLA-SD antigénov	52
6	HLA antigény druhej triedy určované celulárnymi technikami	58
6.1	HLA-D antigény	58
6.1.1	Stimulácia lymfocytov	58
6.1.2	Určovanie HLA-D antigénov	60
6.1.3	Polymorfizmus HLA-D antigénov	62

6.1.4	Vzájomný vzťah medzi HLA-D a HLA-DR antigénmi	63
6.1.5	Problém existencie HLA-D antigénov ako samostatnej biochemickej jednotky	65
6.2	LD antigény určované sekundárnymi lymfocytmi	66
6.2.1	PL antigény	66
6.2.2	HLA-DP antigény	69
6.3	Genetická determinácia vzniku a pôsobenia cytotoxických lymfocytov	71
6.3.1	Cieľové štruktúry cytotoxických lymfocytov	71
6.3.2	Subpopulácie lymfocytov T. Diferenciačné antigény	74
6.3.3	Cytotoxické systémy. Imunologická restrikcia	76
6.3.4	Informačné molekuly zúčastňujúce sa na imunitnej odpovedi	79
7	Medicínsky význam HLA antigénov	85
7.1	Vzťah HLA antigénov k chorobám	85
7.1.1	Predzvesť objavu asociácií chorôb k antigénom HLA	85
7.1.2	HLA a reumatické choroby	87
7.1.3	HLA a ochorenia zažívacieho traktu	91
7.1.4	HLA a endokrinné ochorenia	92
7.1.5	HLA a infekčné choroby	95
7.1.6	HLA a nervové a duševné choroby	97
7.1.7	HLA a kožné choroby	99
7.1.8	HLA a malígne nádory	100
7.1.9	HLA a iné ochorenia	100
7.1.10	Nozologické zhľukovanie	101
7.1.11	Asociácia HLA antigénov s chorobami v nekaukazoidných populáciách	104
7.1.12	Interpretácia vzťahov medzi HLA antigénmi a chorobami	105
7.1.13	Využitie vzťahov HLA antigénov s chorobami v medicínskej praxi	108
7.2	Vplyv HLA kompatibility na dĺžku prežívania transplantovaného štepu	109
7.2.1	Transplantácia obličiek	110
7.2.2	Transplantácia kostnej drene	116
7.2.3	Transplantácie iných orgánov a tkanív	119
7.2.4	Transplantačný program v ČSSR	120
7.3	Využitie poznatkov o HLA komplexe v iných oblastiach medicíny a populačnej genetike	122
7.3.1	Paternitné spory	122
7.3.2	Transfúzie krvi	123
7.3.3	Populačná genetika	123
8	Biologický význam hlavného histokompatibilného komplexu človeka a ostatných živočíšnych druhov	125

8.1	Imunitná odpoveď	125
8.1.1	Prezentácia antigénu imunokompetentným bunkám	126
8.1.2	Kooperácia buniek	130
8.1.3	Dôvody na rozpoznanie antigénu lymfocytmi T v asociácii s molekulami hlavného histokompatibilného komplexu	133
8.2	Receptor lymfocytov T	134
8.3	Vznik a udržiavanie imunologickej tolerancie na vlastné komponenty organizmu	139
8.4	Evolúcia hlavného histokompatibilného komplexu	142
9	Perspektíva ďalšieho vývoja problematiky	146
10	Problematika štúdia hlavného histokompatibilného komplexu v ČSSR	148
11	Literatúra	151
	Резюме	173
	Summary	177
	Register	181